

Na osnovu člana IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Proglašava se Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 22. februara 2005. godine i na sjednici Doma naroda od 3. marta 2005. godine

Broj 01-02-171/05
11. maja 2005. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s.r.

ZAKON

O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) i mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

Član 2.

U smislu ovog Zakona pojmovi imaju sljedeća značenja:

- **zdravstvena ustanova** je ustanova obrazovana u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti u svim oblicima vlasništva;
- **nosilac privatne prakse** je zdravstveni radnik koji ima registriranu privatnu praksu na osnovu zakona;
- **fizičko lice - obrtnik** je lice koje obavlja, na osnovu zakona, djelatnost u svoje ime i za svoj račun a pritom se može koristiti i radom drugih lica sa kojima zaključi ugovor o radu;
- **zarazna bolest** je bolest čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju;
- **epidemija zarazne bolesti** je pojava neuobičajenog broja oboljevanja od zaraznih bolesti koji su na listi zaraznih bolesti obaveznog prijavljivanja ili pojava novih zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravlje stanovništva;
- **zaraženo područje** je područje na kojem su otkriveni jedan ili više izvora zaraze i koje pruža mogućnost za širenje zaraze;
- **ugroženo područje** je područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i gdje postoje uvjeti za širenje zaraze;
- **bolnička infekcija (intrahospitalna)** je infekcija koja se pojavljuje za vrijeme pružanja zdravstvene usluge u zdravstvenoj ustanovi ili kod nosioca privatne prakse.

Član 3.

Zaštita od zaraznih bolesti dužnost je jedinica lokalne samouprave - općina, kantona i Federacije, zdravstvenih ustanova, zavoda zdravstvenog osiguranja, nosioca privatne prakse, privrednih društava i drugih pravnih i fizičkih lica.

Sva fizička i pravna lica moraju dozvoliti zdravstvene i higijenske preglede i savjete, kao i preliminarna medicinska ispitivanja i superviziju, prikupljanje potrebnih nalaza i primjenu ostalih mjera za zaštitu od zaraznih bolesti navedenih u ovom Zakonu.

Član 4.

Zaštita od zaraznih bolesti sastoji se u organiziranju i provođenju:

1. mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti i
2. osiguranja materijalnih sredstava.

Mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti neposredno provode zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse u skladu sa zakonom i programima iz člana 9. ovog Zakona.

Određene opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti mogu izvršavati i privredna društva odnosno fizička lica - obrtnik u skladu sa odredbom člana 24. ovog Zakona.

Član 5.

Mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse u saradnji sa organima nadležnim za poslove veterinarstva i veterinarskim stanicama, a sastoje se u uzajamnom obavješćavanju o pojavi i kretanju tih bolesti i organiziranju i provođenju epidemioloških, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje pojedinih zaraznih bolesti.

Član 6.

Epidemiju zarazne bolesti u dva ili više kantona proglašava i određuje zaraženim odnosno ugroženim područjem federalni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: federalni ministar) na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove i kantonalnog zavoda za javno zdravstvo (u daljnjem tekstu: kantonalni zavod), uz stručno mišljenje Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod).

Ukoliko je epidemija prisutna na području jednog kantona proglašava je kantonalni ministar zdravstva (u daljnjem tekstu: kantonalni ministar), uz prethodnu saglasnost federalnog ministra, na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove i kantonalnog zavoda i uz stručno mišljenje Federalnog zavoda.

Proglašenje epidemije iz st. 1. i 2. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 7.

Prestanak epidemije iz člana 6. ovog Zakona, na osnovu epidemiološkog izvještaja zdravstvene ustanove, kantonalnog zavoda i Federalnog zavoda, proglašava federalni ministar odnosno kantonalni ministar.

Prestanak epidemije objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

II - ZARAZNE BOLESTI

Član 8.

Pod zaraznim bolestima, u smislu ovog Zakona, podrazumijevaju se:

R.B	ŠIFRA	BOLEST	
1.	A 06	AMEBIJAZA	AMEBIASIS
2.	B 76	ANKILOSTOMIJAZA	ANKYLOSTOMIASIS
3.		ANTIMIKROBNA RESISTENCIJA	ANTIMICROBIAL RESIST.
4.	A 15- A 19	AKTIVNA TUBERKULOZA - TUBERKULOZA U ZARAZNOM STADIJU	TUBERCULOSIS ACTIVA
5.		AKUTNA FLAKCIDNA PARALIZA	AFP
6.		AKUTNI RESPIRATORNI SINDROM	SARS
7.	A 82	BJESNILO	LYSSA
8.	A 05	BOTULIZAM	BOTULISMUS
9.	A 75	BRIL-CINCEROVA BOLEST	MORBUS BRILL-ZINSSER
10.	A 23	BRUCELOZA	BRUCELLOSIS
11.	A 22	CRNI PRIŠT	ANTHRAX
12.	B 06	CRVENKA	RUBELLA/RUBEOLLA
13.		CRVENKA KONGENTALNA	RUBELLA CONGENTALIS
14.	A 26	CRVENI VJETAR	ERYSIPELAS
15.	A 36	DIFTERIJA	DIPHTHERIA
16.	A 03	DIZENTERIJA	DYSENTERIA BACILLARIS
17.	A 80	DJEČIJA PARALIZA	POLIOMYELITIS ANTERIOR ACUTA
18.	G 00	DRUGI BAKTERIJ. MENINGITISI	MENINGITIS
19.	B 67	EHINOKOKOZA	ECHINOCOCCOSIS
20.	A 09	ENTEROKOLITIS	ENTEROCOLITIS
21.	A 54	GONOREJA	GONORRHEA
22.	J 11	GRIPA	INFLUENZA
23.		PTIČIJA GRIPA	
24.	A 30	GUBA	LEPRA
25.	A 07	GWARDIJAZA	GIARDIASIS
26.	A 98	HEMORAGIČNE GROZNICE	FEBRIS HAEMORHAGICAE V
27.	A 98.5	HEMORAGIČNA GROZNICA SA BUBREŽNIM SINDROMOM	F.HAEMORHAGICAE CUM SYNDROMA RENALE
28.	B 24	HIV INFEKCIJA	HIV INFECTION
29.	A 74	HLAMIDIJA	CHLAMYDIA INF.
30.	Z 22	HbsAg NOSILAŠTVO	HBsAG
31.	B 27	INFEKTIVNA MONONUKLEOZA	MONONUCLEOSIS INFECT.
32.		INFEKCIJE UZROKOVANE ENTEROHEMORAGIJSKOM E.KOLI	INFECTIONS WITH ENTERO HAEMORRHAGIC E.COLI
33.		INTRAHOSPITALNE INFEKCIJE	NOSOKOMIAL INF.
34.		INFEKCIJE IZAZVANE HEMOFILUSOM INFLUENZE b	INFECTIONS WITH HAEMO PHILUS INF.GROUP b
35.	A 04.6	JERSINIJAZA	YERSINOSIS
36.	A 04.5	KAMPILOBAKTERIOZA	CAMPYLOBACTERIO- SIS
37.	A 00	KOLERA	CHOLERA ASIATICA
38.		KRPELJNI MENINGOENCEFALITIS	

39.	A 07.2	KRIPTOSPORODIOZA	CRIPTOSPORIDIOSIS
40.	A 20	KUGA	PESTIS
41.	A 69.2	LAIMSKA BOLEST	LYME BORELIOSIS
42.	A 48	LEGIONARSKA BOLEST	LEGIONELLOSIS
43.	A 27	LEPTOSPIROZA	LEPTOSPIROSIS
44.	B 55	LIŠMANIJAZA	LEISHMANIASIS
45.	A 32	LISTERIOZA	LISTERIOSIS
46.	B 54	MALARIJA	MALARIA
47.	B 05	MALE BOGINJE	MORBILLI
48.	B 60	MIKROSPORIJA PREMA LOKALIZACIJI	MICROSPORDIOSIS
49.	A 39	MENINGOKOKNI MENINGITIS	MENINGITIS EPIDEMICA
50.	B 01	OVČIJE BOGINJE	VARICELLAE
51.	A 93	PAPATAČI GROZNICA	FEBRIS PAPPATACI
52.	A 75	PJEGAVAC	TYPHUS EXANTHEMATICUS
53.	A 40	PNEUMOKOKNE INFEKCIJE PREMA LOKALIZACIJI	PNEUMOCOCCAL INFECTIONS/LOCALISAT./
54.	T 88	POSTVAKCINALNE KOMPLIKACIJE	POSTVACCINAL COMPL.
55.	A 68	POVRATNA GROZNICA	FEBRIS RECURRENS
56.		PRENOSIVA SUNERASTA VARIJANTA ENCEFALOPAT.(CJD) - KRAVLJE LUDILO	TRANSMISSIBLE SPONGIFORM ENCEPHALOPATHIES VARIANT (CJD)
57.	A 70	PSITAKOZA-ORNITOZA	PSITTACOSIS- ORNITHOSIS
58.	A 79	RIKECIOZE	RICKETTSIOSES
59.	A 02	SALMONELOZA (VRSTA)	SALMONELLOSIS
60.	A 41	SEPSA	SEPSIS
61.	A 53	SIFILIS	SYPHILIS
62.	B 20	SINDROM STEČENOG NEDOSTATKA IMUNITETA	AIDS /SIDA
63.	J 02	STREPTOKOKNA UPALA GRLA	ANGINA STREPTOCOCCICA
64.	A 38	ŠARLAH	SCARLATINA
65.	B 86	ŠUGA	SCABIES
66.	A 35	TETANUS	TETANUS
67.	B 58	TOKSOPLAZMOZA	TOKSOPLASMOSIS
68.	A 01	TRBUŠNI TIFUS	TYPHUS ABDOMINALIS
69.	B 75	TRIHINOZA	TRICHINOSIS
70.	A 21	TULAREMIJA	TULAREMIA
71.	B 03	VELIKE BOGINJE	VARIOLA VERA
72.	A 37	VELIKI KAŠALJ	PERTUSSIS
73.	A 87	VIRUSNI MENINGITIS	MENINGITIS VIROSA
74.	A 86	ZARAZNO ZAPALJENJE MOZGA	ENCEPHALITIS
75.	A 05	ZARAZNO TROVANJE HRANOM UZROKOVANO BAKTERIJAMA (PREMA UZROČNIKU)	TOXIINFECTIO ALIMENTARIS PREMA UZROČNIKU
76.	B 15	ZARAZNA ŽUTICA TIPA A	HEPATITIS VIROSA A
77.	B 16	ZARAZNA ŽUTICA TIPA B	HEPATITIS VIROSA B
78.	B 17	ZARAZNA ŽUTICA TIPA C	HEPATITIS VIROSA C
79.		ZARAZNA ŽUTICA TIPA D	HEPATITIS VIROSA D

80.		ZARAZNA ŽUTICA TIPA E	HEPATITIS VIROSA E
81.	B 02	ZOSTER	HERPES ZOSTER
82.	B 26	ZAUŠNJACI	PAROTITIS EPIDEMICA
83.	A 95	ŽUTA GROZNICA	FEBRIS FLAVA
84.	A 78	Q GROZNICA	Q FEBRIS

Ako se pojavi opasnost od drugih zaraznih bolesti, čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Federaciju, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) može, na prijedlog federalnog ministra i uz stručno mišljenje Federalnog zavoda, odrediti da se za zaštitu stanovništva od takvih bolesti primjenjuju sve ili pojedine mjere predviđene ovim Zakonom.

III - MJERE ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Član 9.

Zaštita stanovništva od zaraznih bolesti ostvaruje se mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- A. opće mjere,
- B. posebne mjere,
- C. ostale mjere.

Opće i posebne mjere iz stava 1. ovog člana provode se u skladu sa programima koje donosi federalni ministar odnosno nadležni kantonalni ministar na prijedlog stručnog savjetodavnog tijela iz člana 64. ovog Zakona, Federalnog zavoda odnosno kantonalnih zavoda koji imaju obavezu da prate i ispituju epidemiološku situaciju u pogledu zaraznih bolesti u skladu sa zakonom, prihvaćenim međunarodnim sporazumima i programima Svjetske zdravstvene organizacije.

Programi iz stava 2. moraju sadržavati mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti, njihove izvršioce, rokove implementacije i izvore sredstava za njihovu provedbu.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Član 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguranje higijenski ispravne vode za piće, kao i sanitarna zaštita izvorišta, objekata i uređaja koji služe za snabdijevanje vodom za piće;
2. osiguranje zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta za njihovu proizvodnju i promet;
3. uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih materija na način i pod uvjetima kojima se osigurava zaštita od zagađivanja voda i zemljišta, kao i održavanje glodara i insekata na biološki prihvatljivom minimumu;
4. održavanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta u javnim zgradama, sredstvima javnog saobraćaja i na javnim mjestima;
5. vršenje obavezne (preventivne) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u:
 - objektima za snabdijevanje vodom za piće,

- objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe, te sirovina za njihovu proizvodnju odnosno prijevoznim sredstvima namijenjenim za njihov prijevoz,
- objektima odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih materija,
- objektima zdravstvenih ustanova i nosioca privatne prakse,
- odgojno-obrazovnim objektima,
- objektima i sredstvima javnog prometa,
- stambenim objektima i dvorištima,
- ostalim objektima privrednih društava (radnim prostorijama, na radnim površinama, sredstvima rada i dr.), drugih pravnih lica kao i fizičkih lica - obrtnika i drugih pravnih i fizičkih lica.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Član 11.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. predstavljanje i zdravstveno vaspitanje o prevenciji zaraznih bolesti;
2. rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze;
3. laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika;
4. prijavljivanje;
5. prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih lica;
6. dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija;
7. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenicima i drugim licima;
8. imunizacija, imunoprofilaksa i hemoprofilaksa;
9. karantin, kućna izolacija i zdravstveni nadzor.

1. Predstavljanje i zdravstveno vaspitanje o prevenciji od zaraznih bolesti

Član 12.

Kao mjera sprečavanja i kontrole zaraznih bolesti provodi se predstavljanje i zdravstveno vaspitanje koji moraju biti orijentirani prema trenutnoj epidemiološkoj situaciji u posebnoj oblasti i posebnom okruženju, a implementiraju se u skladu sa programom.

Programe predstavljanja i zdravstvenog vaspitanja iz stava 1. ovog člana donosi federalni ministar na prijedlog Federalnog zavoda, a provode ih kantonalni zavodi koordinirano od Federalnog zavoda.

Troškovi predstavljanja i zdravstvenog vaspitanja osiguravaju se u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: budžet Federacije) odnosno u budžetu kantona, a troškove zdravstvenog vaspitanja zaposlenika, u vezi sa procesom rada, snosi privredno društvo, pravno lice, kao i fizičko lice - obrtnik za svoje zaposlenike.

2. Rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze

Član 13.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze zdravstvene ustanove obavljaju:

1. epidemiološko izviđanje i osmatranje terena;

2. epidemiološko ispitivanje (anketiranje):

a) pri pojavi: Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, tuberkuloze, hemoragične groznice sa bubrežnim sindromom, zarazne žutice, bjesnoće, malarije, malih boginja, meningokokne bolesti, Q groznice, AIDS-a, nosilaštva HIV antitijela, SARS-a, trbušnog tifusa i paratifusa, pjegavca, akutne flakcidne paralize, virusnog meningitisa, kongentalne rubeole, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, dječije paralize, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze i botulizma, te pri pojavi ili sumnji na epidemiju drugih zaraznih bolesti,

b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere, kuge, žute groznice, hemoragičnih groznica i velikih boginja;

3. zdravstvene preglede osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi;

4. zdravstvene preglede osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše) zaraznih bolesti iz tačke 2. ovog člana ili drugih zaraznih bolesti;

5. epidemiološko ispitivanje i zdravstvene preglede osoba koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika;

6. ispitivanje krvi davaoca na sifilis, antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV-a, a kod davaoca sjemena i organa za presađivanje na sifilis, zarazne žutice, na prisutnost antitijela HIV-a u krvi kao i antigena (virusa) HIV-a u sjemenu odnosno organima;

7. ispitivanje krvi rizičnih grupa stanovništva (intravenozni narkomani, promiskuitetne osobe i osobe koje su na izdržavanju zatvorske kazne) na HIV i zaraznu žuticu tipa B i C;

8. ispitivanje krvi zdravstvenih radnika koji obavljaju poslove visokog profesionalnog rizika (hemodijaliza, laboratorij, hirurgija, ginekologija, stomatologija, agresivne internističko-dijagnostičke pretrage i dr.) na antitijela zarazne žutice tipa B i C i HIV-a;

9. ispitivanje trudnica na HBs antigen, a prema epidemiološkim indikacijama na zaraznu žuticu tipa B i C, HIV, citomegaloviruse i toksoplazmu;

10. ispitivanje krvi osoba koje se dobrovoljno prijave za savjetovanje i testiranje u cilju saznavanja svog HIV statusa.

Ispitivanja krvi iz tač. 7., 8., 9. i 10. ovog člana vrši se uz informirani pristanak osoba.

3. Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika

Član 14.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu sljedećih zaraznih bolesti: tuberkuloze, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, crnog prišta, dječije paralize, difterije, gonoreje, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, Lyme-borelioze, malarije, meningokokne bolesti, pjegavca, Q groznice, sifilisa, HIV/AIDS, trihineloze, tularemije, hemoragične groznice, virusnih hemoragičnih groznica, zarazne žutice tipa B i C te žute groznice, akutne flakcidne paralize, virusnog meningitisa, kongentalne rubeole, zaušnjaka, infekcije izazvane Hemofilusom influenze b, nosilaštva HIV antitijela, SARS-a.

Laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemija zarazne bolesti iz člana 8. ovog Zakona.

Laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemija zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovog člana, kao i provjeru laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, obavljaju zdravstvene ustanove.

Provjeru (verifikaciju) laboratorijskih izolacija i identifikacija uzročnika iz stava 3. ovog člana obavljaju specijalizirani (referentni) laboratoriji u Federaciji odnosno u inozemstvu i to kod sljedećih zaraznih bolesti: bjesnila, bruceloze, dječije paralize, difterije, gripe, kolere, kuge, legionarske bolesti, malarije, pjegavca, povratne groznice, salmoneloze, AIDS-a, trbušnog tifusa, virusnih hemoragičnih groznica i žute groznice.

Provedbene propise o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti, radi utvrđivanja dijagnoze, donosi federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje u kojim se zdravstvenim ustanovama može obavljati laboratorijska izolacija i identifikacija uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjera (verifikacija) laboratorijske izolacije i identifikacije uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze.

Rješenje iz stava 6. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 15.

Zdravstvene ustanove iz člana 14. ovog Zakona dužne su voditi evidenciju o izvršenim laboratorijskim izolacijama i identifikacijama i dostavljati izvještaj o uzročnicima zaraznih bolesti odnosno epidemija zaraznih bolesti Federalnom zavodu i nadležnom kantonalnom zavodu, u skladu sa provedbenim propisom kojeg donosi federalni ministar.

4. Prijavljivanje

Član 16.

Odmah po dijagnosticiranju ili sumnji na zaraznu bolest, zdravstvena ustanova odnosno nosilac privatne prakse mora prijaviti istovremeno Federalnom zavodu i nadležnom kantonalnom zavodu:

1. svaki slučaj zarazne bolesti iz člana 8. ovog Zakona ili svaku smrt uzrokovanu takvom bolesti;
2. svaku sumnju na: difteriju, virusnu hemoragičnu groznicu, koleru, kugu, velike boginje, poliomieltis, antraks, SARS, žutu groznicu i bjesnilo;
3. svaku epidemiju zaraznih bolesti;
4. svako lučenje klica trbušnog tifusa, drugih tipova salmonela, šigele, kampilobakterija, jersinija i lamblia;
5. svako nosilaštvo zarazne žutice tipa B i C, HIV-a i parazita koji uzrokuju malariju;
6. svaki ujed, ozljedu ili kontakt sa bijesnom životinjom ili životinjom za koju se sumnja da je bijesna.

Ljekar ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju da postoji oboljenje, ozljeda ili smrt od zarazne bolesti iz stava 1. ovog člana, a ne nalazi se na dužnosti u zdravstvenoj ustanovi, dužan je o tome, bez odlaganja, obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu.

Prijavljuju se simptomatični slučajevi, dok asimptomatične infekcije treba prijaviti ako imaju implikaciju na terapiju ili zdravlje ljudi.

Kod prijavljivanja koristi se sistem otkrivanja bolesti:

- potvrđena definicija slučaja - laboratorijski verifikovan slučaj,
- vjerovatan slučaj - verifikovan na osnovu kliničke i epidemiološke slike,
- moguć slučaj - indikativna klinička slika.

Član 17.

O svakom oboljenju od: bjesnila, bruceloze, crnog prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, Q groznice, salmoneloze, trihineloze, tularemije i drugih bolesti koje se sa životinja prenose na ljude, zdravstvena ustanova odnosno nosilac privatne prakse koja utvrdi oboljenje dužna je odmah obavijestiti nadležnu veterinarsku stanicu odnosno organ uprave nadležan za poslove veterinarstva.

Veterinarska stanica, odnosno fizičko lice koje pruža veterinarske usluge, dužno je odmah obavijestiti zdravstvenu ustanovu, odnosno nadležno kantonalno ministarstvo zdravstva o svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stava 1. ovog člana.

Član 18.

Na osnovu prijave iz člana 16. ovog Zakona i podataka iz dijagnoze laboratorija koja se odnosi na uzročnike zaraznih bolesti, Federalni zavod i nadležni kantonalni zavodi moraju vršiti nadzor nad pojavom i kretanjem zaraznih bolesti.

Član 19.

Provedbene propise o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim Zakonom donosi federalni ministar.

5. Prijevoz, izolacija, hospitalizacija i liječenje oboljelih

Član 20.

Osobe za koje se utvrdi da boluju od: meningokokne bolesti, kuge, kolere, SARS-a, legionarske bolesti, virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), dječije paralize, difterije, pjegavca, trbušnog tifusa, malarije, bjesnila, tetanusa i crnog prišta, te osobe za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragičnih groznica, mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i uz uvjete koji onemogućavaju širenje zaraze.

Sanitetska prijevozna sredstva moraju se dezinficirati poslije svakog prijevoza lica oboljelog od zaraznih bolesti iz stava 1. ovog člana.

Član 21.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele ili za koje se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz člana 8. ovog Zakona, prema potrebi, izoliraju se i hospitaliziraju u zdravstvenim ustanovama na odjeljenjima za liječenje od zaraznih bolesti.

Zdravstvena ustanova obavezna je izvršiti izolaciju i hospitalizaciju osoba iz stava 1. ovog člana.

Član 22.

Ako se pojavi epidemija pojedinih zaraznih bolesti u većem obimu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim u tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih osoba u objektima navedenim u stavu 1. ovog člana donosi kantonalni ministar na prijedlog kantonalnog zavoda, uz prethodnu saglasnost federalnog ministra.

6. Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Član 23.

Dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija obuhvaćaju:

- obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju - kao opću mjeru za sprečavanje pojave zaraznih bolesti i
- obaveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju - kao posebnu mjeru za suzbijanje širenja određenih zaraznih bolesti.

Član 24.

Obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju obavljaju zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizička lica - obrtnici, ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Ukoliko mjere obavezne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije provode privredna društva odnosno fizička lica - obrtnici ih obavljaju u skladu sa utvrđenim programom pod nadzorom higijensko-epidemiološke službe.

Obaveznu protivepidemijsku dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju obavljaju higijensko-epidemiološke službe domova zdravlja, kantonalnih zavoda odnosno Federalnog zavoda, zavisno od epidemiološke situacije.

Provedbene propise o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove, privredna društva odnosno fizička lica - obrtnici za obavljanje poslova iz člana 23. donosi federalni ministar.

Član 25.

Obavezna protivepidemijska dezinfekcija vrši se prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), bjesnila, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, tuberkuloze u zaraznom stadiju, zarazne žutice tipa A i legionarske bolesti, te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obavezna protivepidemijska dezinfekcija vrši se u toku bolesti odnosno kliconoštva (dezinfekcija u toku) ili nakon ozdravljenja odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše;
- osobne i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše;
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša;
- prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Član 26.

Obavezna protivepidemijska dezinskcija vrši se prilikom pojave pjegavca i kuge.

Obavezna protivepidemijska dezinskcija vrši se i u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest odnosno opasnost.

Obavezna protivepidemijska dezinskcija obuhvata:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz st. 1. i 2. ovog člana i druge osobe iz okoline bolesnika;
- odjeću, obuću, veš, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz okoline bolesnika;
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okoline;
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druga osoba za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike neke od određenih zaraznih bolesti.

Član 27.

Obavezna protivepidemijska deratizacija vrši se prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti gdje izvor mogu biti glodavci.

Obavezna protivepidemijska deratizacija obuhvata:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta;
- pristaništa, pomorske, riječne luke, aerodrome, autobusne i željezničke stanice, te druge objekte javnog saobraćaja;
- sredstva javnog saobraćaja (autobuse, trolejbusove, brodove, kamione, avione, željezničke vagona i dr.) i sredstva za prijevoz namirnica i predmeta opće upotrebe;
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće upotrebe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje glodavaca.

Član 28.

Dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija mogu se vršiti samo sredstvima čija je efikasnost utvrđena i na način kojim se postiže uspješno sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti zbog kojih se vrši.

Utvrđivanje efikasnosti sredstava za svrhe iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu hemijskog, fizičkog i biološkog ispitivanja sredstava u najmanje dvije zdravstvene ustanove ili u dva privredna društva koja su registrirana za ove usluge, a koje rješenjem utvrdi federalni ministar, na osnovu mišljenja stručnog savjetodavnog tijela iz člana 64. ovog Zakona.

Rješenje iz stava 2. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

Član 29.

Provedbene propise o načinu obavljanja obavezne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije donosi federalni ministar.

7. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim licima

Član 30.

Pod zdravstveni nadzor stavljaju se osobe:

1. koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom, a koje na svojim radnim mjestima dolaze u dodir sa namirnicama, odnosno sa pitkom vodom;
2. koje obavljaju poslove u obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i omladinu (predškolske ustanove, đачki domovi, studentski domovi, dječija i omladinska odmarališta, ustanove socijalne zaštite i sl.);
3. zdravstveni radnici i drugi zaposlenici u zdravstvenim ustanovama, nosioci privatne prakse, zaposlenici u ustanovama socijalne zaštite, obrazovnim ustanovama, kao i osobe koje u toku rada rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir sa lijekovima;
4. koje rade u objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu (javnom kupatilu, berbernici, frizerskom i kozmetičkom salonu i dr.), kao i osobe koje rade u proizvodnji ili prometu kozmetičkih sredstava;
5. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka kao i klice trbušnog tifusa;
6. koje su nosioci antitijela zarazne žutice tipa B i C, HIV/AIDS;

7. koje u Federaciju dolaze iz zemalja u kojima ima malarije i kolere, SARS-a, žute groznice, virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), kuge i ptičije gripe.

Član 31.

Zdravstveni nadzor obuhvata:

1. zdravstveni pregled prije zasnivanja radnog odnosa - zaključivanja ugovora o radu;
2. zdravstveni pregled poslije preboljelih zaraznih bolesti iz člana 8. ovog Zakona;
3. zdravstveni pregled pri ulasku u Federaciju;
4. povremene zdravstvene preglede u toku zaposlenja.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom iz člana 30. stav 1. tačka 1. ovog Zakona obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovu domaćinstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije koje utvrđuje nadležni organ sanitarne inspekcije.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za osobe iz člana 30. stav 1. tač. od 2. do 5. ovog Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled u toku zaposlenja za lica iz člana 30. stav 1. tačke 6. ovog Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz člana 30. stav 1. tačka 7. ovog Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Federaciju.

Član 32.

U proizvodnji i prometu namirnica ili snabdijevanju stanovništva pitkom vodom ne smiju biti zaposlene osobe koje:

1. boluju od zaraznih ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti namirnicama, odnosno vodom,
2. boluju od gnojnih bolesti kože,
3. izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, bacile dizenterije ili salmoneloze,
4. su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A ili stafilokoka koji izlučuje enterotoksin.

Član 33.

U proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela ne smiju biti zaposlene osobe koje boluju od zaraznih bolesti ili parazitarnih bolesti, koje se mogu prenijeti tim sredstvima, niti osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, zaraznog trovanja hranom ili dizenterije.

Član 34.

U predškolskim, obrazovnim i drugim ustanovama za djecu i omladinu ne smiju biti zaposlene osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizenterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemolitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

Član 35.

Zaposlenici u zdravstvenim ustanovama, socijalnim ustanovama kao i nosioci privatne prakse ne mogu se baviti pregledima, liječenjem, njegovom i usluživanjem bolesnika, ako boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju.

Osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju ne mogu raditi ni u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova.

Član 36.

U objektima za pružanje higijenske njege stanovništvu, za proizvodnju i promet živežnih namirnica ne smiju raditi osobe koje boluju od tuberkuloze u zaraznom stadiju, koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti (trbušni tifus i bacilarna dizanterija) i uzročnike kapljičnih zaraznih bolesti (betahemalitički streptokok grupe A i piogeni stafilokok).

Član 37.

Osobe koje su preboljele trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju i osobe za koje se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, podvrgavaju se medicinskoj kontroli dok se na osnovu laboratorijskog nalaza ne utvrdi da nemaju zaraznih klica.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti obavezno se podvrgavaju liječenju.

Osobe koje su nosioci uzročnika zarazne žutice tipa B i C, koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa ili su nosioci virusa HIV infekcije i drugih bolesti kod kojih je moguć interhumani prijenos, moraju biti upoznate sa načinom ponašanja, kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

Član 38.

Troškove zdravstvenih pregleda iz člana 31. stav 1. tač. 1. i 4. ovog Zakona snosi, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti, poslodavac - privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno fizičko lice - obrtnik.

Troškovi zdravstvenih pregleda iz člana 31. stav 1. tačka 2. ovog Zakona osiguravaju se u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a troškovi iz člana 31. stav 1. tačka 3. ovog Zakona u budžetu Federacije.

Član 39.

Provedbene propise o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom donosi federalni ministar.

8. Imunizacija, imunoprofilaksa i hemoprofilaksa

Član 40.

Imunizacija je obavezna protiv:

1. tuberkuloze, difterije, tetanusa, velikog kašlja, dječije paralize, malih boginja, rubeole, zaušnjaka, zarazne žutice tipa B i Hemofilus influenze tipa b - za sve osobe određenog uzrasta;
2. bjesnila - za sve osobe ozlijeđene od bijesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bijesna;
3. žute groznice - za osobe koje putuju u zemlju u kojoj postoji ta bolest ili u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti;
4. meningokoknog meningitisa i drugih zaraznih bolesti - za osobe koje putuju u zemlju koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti;

5. trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti - za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.

Član 41.

Indikacije za imunizaciju određuje ljekar po prethodno izvršenom pregledu svake osobe koju treba imunizirati.

Stručno savjetodavno tijelo iz člana 64. ovog Zakona odlučit će da li postoje trajni razlozi za odustajanje od vakcinacije (trajne kontraindikacije).

Izdati certifikat i podatke o izvršenoj imunizaciji treba čuvati i o njima obavijestiti nadležni kantonalni zavod i Federalni zavod u skladu sa provedbenim propisom.

Imunizaciju vrše zdravstveni radnici sa višom ili srednjom medicinskom spremom, ali samo u prisustvu i pod nadzorom liječnika.

Član 42.

Zaštita imunoglobulinima (imunoprofilaksa) obavezna je za:

1. osobe ozlijeđene od bijesne životinje ili životinje za koju se sumnja da je bijesna, ako je od vakcinisanja tih osoba protiv bjesnila prošlo više od jedne godine;
2. povrijeđene osobe izložene zarazi od tetanusa, ako povrijeđena osoba nije vakcinisana, ako se ne može utvrditi da je vakcinisana, ako je vakcinisana samo jednom dozom vakcine u periodu dužem od tri mjeseca prije dana povrede ili ako je od dana vakcinisanja te osobe protiv tetanusa prošlo više od deset godina;
3. osobe izložene zarazi od zarazne žutice tipa A i B, ako za to postoji klinička i epidemiološka indikacija.

Član 43.

Zaštita lijekovima (hemoprofilaksa) obavezna je za:

1. sve osobe koje su izložene zarazi od kolere i malarije;
2. djecu, omladinu i zaposlenike u školama i drugim ustanovama za djecu i omladinu, pri epidemijskoj pojavi dizenterije, streptokokne ili meningokokne bolesti, te pri pojavi meningitisa uzrokovanog Hemofilusom influenze;
3. osoba kod kojih je zadesno došlo do inokulacije HIV-a odnosno HCV pozitivne krvi (npr. ubodom igle koja je prethodno bila u kontaktu sa HIV-om odnosno HCV pozitivnom krvi, ili u slučaju kontakta nezaštićene kože na kojoj postoje prekidi kontinuiteta sa HIV-om odnosno HCV pozitivnom krvi i sl.).

Član 44.

Godišnji program imunizacije donosi federalni ministar na osnovu prijedloga Federalnog zavoda.

Član 45.

Provedbene propise o načinu provođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi donosi federalni ministar.

Provedbene propise o uvjetima u pogledu stručne spreme zaposlenika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta koje moraju zadovoljiti zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnila donosi federalni ministar.

Federalni ministar rješenjem određuje zdravstvene ustanove iz stava 2. ovog člana.

Rješenje iz stava 3. objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH".

9. Karantin, kućna izolacija i zdravstveni nadzor

a - Karantin

Član 46.

Karantin je mjera ograničavanja kretanja i omogućavanja obaveznih medicinskih pregleda osoba koje su bile, ili za koje se sumnja da su bile u kontaktu sa osobom koja ima kugu, virusnu hemoragičnu groznicu (Ebola, Lassa, Marburg), SARS, velike boginje i žutu groznicu u vrijeme kada je ova osoba bila zaražena.

Pod karantin se stavljaju i zdravstveni radnici određeni za liječenje osoba iz stava 1. ovog člana.

O stavljanju u karantin i određivanju prostora za karantin odlučuje federalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja Federalnog zavoda rješenjem protiv kojeg je dozvoljena žalba koja ne odlaže izvršenje.

Dužina zadržavanja u karantinu je vremenski interval dvostrukog najdužeg inkubacionog perioda za određenu bolest.

Karantin se fizički osigurava od ovlaštenih lica nadležnog kantonalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

Troškovi karantina padaju na teret budžeta Federacije.

b - Kućna izolacija

Član 47.

Kućna izolacija provodi se u svim slučajevima kada se na osnovu ocjene epidemiološke ugroženosti izoluju članovi porodice za koje postoji sumnja da su oboljeli od zaraznih bolesti, a koja se mora isključiti kliničkim i dijagnostičkim metodama.

O kućnoj izolaciji odlučuje nadležni kantonalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja nadležnog kantonalnog zavoda, uz konsultovanje stručnog ekspertskeg tima nadležnog kantona u roku od 24 sata rješenjem protiv kojeg je dozvoljena žalba koja ne odlaže izvršenje.

Kućna izolacija traje dok se zarazna bolest klinički i dijagnostički ne isključi.

Troškovi kućne izolacije padaju na teret budžeta kantona.

c - Zdravstveni nadzor

Član 48.

Osobe za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u direktnom dodiru sa oboljelim osobama ili sa osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od virusnih hemoragičnih groznica (Ebola, Lassa, Marburg), žute groznice, SARS-a, kolere, kuge, malarije, difterije i trbušnog tifusa stavljaju se pod zdravstveni nadzor.

O stavljanju pod zdravstveni nadzor odlučuje nadležni kantonalni ministar na osnovu epidemiološkog izvještaja nadležnog kantonalnog zavoda rješenjem protiv kojeg je dozvoljena žalba koja ne odlaže izvršenje.

Osobe stavljene pod zdravstveni nadzor moraju se svakodnevno javljati određenoj zdravstvenoj ustanovi i podvrgavati se potrebnim zdravstvenim pregledima.

Dužina trajanja zdravstvenog nadzora je vremenski interval najdužeg inkubacionog perioda za određenu zaraznu bolest.

C. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nepogoda

Član 49.

U slučaju epidemija većih razmjera, kao i u slučaju elementarnih nepogoda (poplava, zemljotres, požar, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.) koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, Vlada, na prijedlog federalnog ministra, može preduzimati, radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, sljedeće mjere:

1. uvođenje radne obaveze zdravstvenim radnicima i angažiranje drugih građana;
2. angažiranje opreme, lijekova i transportnih sredstava;
3. privremeno korištenje poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite;
4. izolaciju i liječenje kao i
5. određivanje posebnih zadataka zdravstvenim ustanovama i nosiocima privatne prakse.

Ukoliko su vanredne okolnosti iz stava 1. ovog člana prisutne samo na području jednog kantona o preduzimanju mjera odlučuje vlada kantona, na prijedlog kantonalnog ministra.

2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Član 50.

Iskopavanje i prenošenje umrlih osoba vrši se na način i pod uvjetima koji onemogućavaju širenje zaraze.

Prijenos umrlih osoba iz inozemstva u Federaciju može se vršiti samo po odobrenju Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva zdravstva i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje infekcija u zdravstvenim ustanovama

Član 51.

Svaka zdravstvena ustanova kao i nosilac privatne prakse, a koji u obavljanju svoje redovne djelatnosti otkriju zaraznu bolest, dužni su preduzeti propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje daljeg širenja zaraze i najnužnije protivepidemijske i higijenske mjere koje priroda bolesti nalaže, kao i poučiti oboljele osobe i druge osobe iz njihove okoline o načinu zaštite od te zaraze.

Svaka zdravstvena ustanova i nosilac privatne prakse dužni su osigurati sanitarne i druge uvjete i provesti odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske, organizacione i druge mjere za zaštitu od širenja zaraze unutar zdravstvene ustanove odnosno ordinacije.

Svaka zdravstvena ustanova i nosilac privatne prakse u obavezi su donijeti i primijeniti program za sprečavanje i kontrolu bolničkih infekcija koji sadrži:

- otkrivanje i ranu dijagnostiku bolničke infekcije;
- prijavu slučaja bolničke infekcije;
- upute za primjenu svih dijagnostičkih, terapijskih, sestrinskih i drugih procedura;
- upute za sterilizaciju, dezinfekciju, čišćenje i rukovanje otpadom;
- upute za postupanje sa pacijentima, zaposlenicima u zdravstvenoj njezi i pomoćnim osobljem sa infekcijama;

- program zaštite za zaposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi na radnom mjestu;
- program obuke za zaposlenike i pomoćno osoblje u zdravstvenoj njezi.

Nadzor nad provedbom mjera iz ovog člana vrše federalni odnosno kantonalni inspektori u skladu sa svojim ovlaštenjima.

Član 52.

Provedbene propise o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi federalni ministar.

4. Testovi na humani materijal

Član 53.

Za vrijeme uzimanja ljudskog materijala za transplantaciju, umjetnu inseminaciju ili *in vitro* fertilizaciju obavezno je testirati krv donatora, druga tkiva i organe donatora na prisustvo klica koje uzrokuju sifilis, zaraznu žuticu, AIDS i druge bolesti koje se mogu prenijeti putem humanog materijala.

Testovi na humani materijal iz stava 1. ovog člana obavezni su i u slučajevima gdje prikupljanje nije bilo izvršeno u Federaciji, ako uz humani materijal nije dat certifikat da je test koji je izveden bio negativan.

IV - MJERE OSIGURANJA RADI ZAŠTITE STANOVNIŠVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Član 54.

Radi zaštite stanovništva Federacije od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice, SARS-a i drugih zaraznih bolesti preduzimaju se mjere predviđene ovim Zakonom i međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stava 1. ovog člana Federalno ministarstvo zdravstva može narediti posebne vanredne zaštitne mjere protiv tih bolesti:

1. zabrana putovanja u zemlju u kojoj vlada epidemija neke od tih bolesti;
2. zabrana kretanja stanovništva, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima;
3. vakcinacija i hemoprofilaksa protiv zaraznih bolesti koje su prisutne u zemlji obilaska;
4. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta roba i proizvoda;
5. obavezno učestvovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih lica, nosilaca privatne prakse i drugih fizičkih lica u suzbijanju bolesti, odnosno upotrebu objekata, opreme i prijevoznih sredstava a radi suzbijanja zaraznih bolesti;
6. druge mjere u skladu sa međunarodnim propisima.

Član 55.

Radi zaštite Federacije od unošenja zaraznih bolesti organizira se i vrši sanitarni nadzor nad putnicima i njihovim stvarima i nad sredstvima u međunarodnom saobraćaju preko granice Federacije.

Sanitarni nadzor na granici vrše federalni granični sanitarni inspektori.

Član 56.

U obavljanju sanitarnog nadzora na granici granični sanitarni inspektor ima pravo i obavezu:

1. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala radi utvrđivanja zaraznih bolesti;
2. zabraniti kretanje osoba za koje se posumnja da su se mogle zaraziti kugom, virusnim hemoragičnim groznicama (Ebola, Lassa, Marburg), žutom groznicom i SARS-om;
3. narediti preduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu sa ovim Zakonom i obavezama po međunarodnim sanitarnim konvencijama i drugim međunarodnim ugovorima.

Mjere iz stava 1. ovog člana utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

V - NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Član 57.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti obavljaju sanitarni inspektori koji postupaju kao prvostepeni organ.

U provedbi nadzora sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili posumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti;
2. zabraniti okupljanje osoba u obrazovnim ustanovama, kinima, pozorištima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima dok ne prođe opasnost od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom;
3. narediti izolaciju osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom i njihovo liječenje;
4. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te osobama koje su nosioci klica određenih zaraznih bolesti zabraniti rad na određenim radnim mjestima odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba;
5. narediti uklanjanje oboljelih osoba sa određenih radnih mjesta i zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima do ozdravljenja odnosno pregleda;
6. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom;
7. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute zdravstvenom vaspitanju, dok ne dokažu potrebna znanja za to potvrdom ovlaštene zdravstvene ustanove;
8. narediti provedbu zdravstvenog vaspitanja osoba koje učestvuju u proizvodnji ili prometu namirnicama;
9. narediti obavljanje obavezne (preventivne i protivepidemijske) dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije;
10. zabraniti obavljanje obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije pravnom i fizičkom licu ako ne udovoljava propisanim uvjetima - dok se tim uvjetima ne udovolji;
11. narediti da se preduzmu i druge propisane opće, posebne i ostale mjere za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

Član 58.

Mjere iz člana 57. ovog Zakona utvrđuju se rješenjem.

Žalba protiv rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor prilikom inspekcijskog nadzora utvrdi da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno preduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti po zdravlje i život stanovništva, istu će narediti kroz inspekcijski zapisnik.

Ako mjeru naloži u samom zapisniku, u skladu sa stavom 3. ovog člana, sanitarni inspektor je u obavezi, na zahtjev stranke, izdati i pisano rješenje o naloženom u roku od osam dana.

VI - OSTALE ODREDBE

Član 59.

Osim prava i dužnosti određenih ovim Zakonom Federalno ministarstvo zdravstva:

1. prati kretanje zaraznih bolesti;
2. određuje mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti iz člana 8. ovog Zakona;
3. donosi program za provođenje općih, posebnih i ostalih mjera za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti;
4. donosi programe eradikacije endemskih žarišta zaraznih bolesti;
5. usklađuje rad kantonalnih ministarstava zdravstva u iskorjenjivanju pojedinih zaraznih bolesti te na provođenju mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijском obliku i ugrožavaju dva ili više kantona;
6. određuje i organizuje provođenje mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više kantona, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika.

Član 60.

U slučaju izrazito pogoršane epidemiološke situacije federalni ministar odnosno nadležni kantonalni ministar imenuje krizni štab sa zadatkom organiziranja i koordiniranja mjera za suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Član 61.

Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine putem Državne granične službe Bosne i Hercegovine, kao i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova pružaju, u granicama svojih nadležnosti, Federalnom ministarstvu zdravstva pomoć u provođenju mjera navedenih u članu 54. stav 2. i članu 55. ovog Zakona, kao i u provedbi drugih mjera propisanih ovim Zakonom.

Član 62.

Zdravstvena ustanova u kojoj je izoliran ili primljen na liječenje stranac koji je obolio od zarazne bolesti iz člana 8. ovog Zakona, dužna je o tome obavijestiti ministarstvo unutrašnjih poslova nadležno prema mjestu u kojem se nalazi zdravstvena ustanova.

Član 63.

U okviru zaštite stanovništva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragičnih groznica, žute groznice, SARS-a i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Federacija osigurava materijalna sredstva za:

1. vršenje sanitarnog nadzora na granici Federacije i za provođenje mjera u vezi sa vršenjem tog nadzora;

2. podmirenje troškova karantina za osobe koje su bile u dodiru sa oboljelim osobama ili sa osobama za koje se sumnja da boluju od neke od tih bolesti;
3. osiguranje potrebnih rezervi vakcine i drugih sredstava za sprečavanje širenja tih bolesti;
4. imunizaciju stanovništva i
5. provođenje drugih mjera za suzbijanje tih bolesti kad to naredi federalni ministar.

Član 64.

U Federalnom ministarstvu zdravstva obrazuje se stručno savjetodavno tijelo Ministarstva radi: proučavanja problema vezano za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti, davanja i predlaganja stručnih mišljenja iz područja planiranja, programiranja i drugih bitnih pitanja iz oblasti zaštite stanovništva od zaraznih bolesti.

Radi praćenja Programa obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u Federaciji, u Ministarstvu iz stava 1. ovog člana, obrazuje se i stručno savjetodavno tijelo za imunizaciju koje pruža stručnu pomoć federalnom ministru u vezi sa razvojem politike obaveznih imunizacija, sa posebnim osvrtom na: strategiju imunizacije; analizu i provedbu zacrtanih ciljeva u višegodišnjem strateškom planu imunizacije; procjenu podataka, dokumenata i materijala u pogledu provedbe Programa obaveznih imunizacija na svim nivoima, kao i njegovim finansijskim implikacijama; izboru, sigurnosti i raspodjeli vakcina i mogućim kontraindikacijama.

Članove stručnih savjetodavnih tijela iz st. 1. i 2. ovog člana imenuje federalni ministar iz reda istaknutih stručnjaka.

Članovi stručnih savjetodavnih tijela iz st. 1. i 2. ovog člana imenuju se na četiri godine i imaju pravo na naknadu za svoj rad koju posebnim rješenjem određuje federalni ministar.

VII - KAZNENE ODREDBE

Član 65.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako:

1. ne izvrši rano otkrivanje izvora zaraze i puteva prenošenja zaraze (član 13.);
2. ne obavlja laboratorijsku izolaciju i identifikaciju uzročnika zaraznih bolesti odnosno epidemije zaraznih bolesti (član 14.);
3. ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona (član 16.);
4. ne obavlja obaveznu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju (čl. od 23. do 28.);
5. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika (član 31.);
6. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za kojeg je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (član 35.);
7. ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu, hemoprofilaksu ili ako je ne obavi na način predviđen zakonom i drugim propisima donesenim na osnovu zakona (čl. od 40. do 43.);
8. ne preduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (član 51.);

9. ne postupi po članu 53. ovog Zakona;

10. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56. do 58.);

11. ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 66.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj privredno društvo i drugo pravno lice ako:

1. ne postupi po članu 3. ovog Zakona;

2. ne provodi opće mjere kada je to utvrđeno programima ili kada ih ne provodi u roku određenom programom (član 10.);

3. ne obavi obaveznu preventivnu dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju kada je dužan osigurati njenu provedbu na propisan način (član 10. tačka 5.);

4. zaposleniku ne osigura zdravstveno vaspitanje (član 12.);

5. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinskciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 24.);

6. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika (član 31.);

7. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32., 33., 34. i 36.);

8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56. do 58.).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kaznit će se odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM.

Član 67.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj nosilac privatne prakse ako:

1. ne omogući mjere iz člana 10. tačka 5. ovog Zakona;

2. ne obavlja prijavljivanje zaraznih bolesti u skladu sa zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona (član 16.);

3. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (član 31.);

4. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za koga je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti, odnosno ako sam obavlja djelatnost a boluje od zarazne bolesti (član 35.);

5. ne preduzima mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (član 51.);

6. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56. do 58.);

7. ne provodi ostale propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, učinjen po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj učinjen po treći put izriče se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

Član 68.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice - obrtnik ako:

1. ne postupi po članu 3. ovog Zakona;
2. ne omogući mjere iz člana 10. tačka 5. ovog Zakona;
3. zaposleniku ne osigura zdravstveno vaspitanje (član 12.);
4. obavlja preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a ne udovoljava propisanim uvjetima (član 24.);
5. zaključi ugovor o radu bez prethodno obavljenog zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenika ili ako sam ne obavi zdravstveni pregled (član 31.);
6. zaključi ugovor o radu ili dozvoli rad zaposleniku za kojeg je utvrđeno da je obolio od određene zarazne bolesti (čl. 32., 33., 34. i 36.);
7. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56. do 58.).

Za prekršaj iz stava 1. tač. od 2. do 7. ovog člana, učinjen po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se i zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca, a za prekršaj učinjen po treći put izreći će se zaštitna mjera - zabrana obavljanja djelatnosti u trajanju do jedne godine.

Član 69.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj liječnik ili drugi zdravstveni radnik ako:

1. ne postupi u skladu sa članom 16. stav 2. ovog Zakona.

Član 70.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

1. ne omogući postupanje po članu 3. ovog Zakona;
2. ne omogući provođenje obavezne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, kada je dužno osigurati njihovo provođenje (član 10. tačka 5.);
3. odbije da se izolira (čl. 21. i 22.);
4. ne obavi imunizaciju, imunoprofilaksu i hemoprofilaksu protiv određene zarazne bolesti (čl. 40., 42. i 43.);
5. ne postupi po čl. 46. i 47. ovog Zakona;
6. za vrijeme trajanja zdravstvenog nadzora ne postupa u skladu sa članom 48. stav 3. ovog Zakona;
7. ne postupi u skladu sa čl. 54., 55. i 56. ovog Zakona;

8. u određenom roku ne postupi po rješenju inspektora (čl. od 56. do 58.).

Kada se obaveza odnosi na maloljetnika za prekršaje iz stava 1. tač. 3., 4., 5., 6. i 7. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom iz stava 1. roditelj odnosno staratelj ako propusti dužnu brigu za maloljetnika.

VIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71.

Propise za provedbu iz čl. 14., 15., 19., 24., 29., 39., 45. i 52. ovog Zakona federalni ministar donijet će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 72.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje primjena propisa koji su uređivali oblast zaraznih bolesti, a koji su se primjenjivali na teritoriju Federacije i to:

1. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju ("Službeni list R BiH", br. 2/92 i 13/94),
2. Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službeni list SR BiH", br. 36/87 i 18/90) i
3. Uredba o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodni list HR H-B", broj 10/94).

Član 73.

Do donošenja propisa iz člana 71. ovog Zakona primjenjivat će se odgovarajući propisi koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do dana početka primjene ovog Zakona.

Član 74.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Slavko Matić, s.r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s.r.